

ת"פ 40995/11/21 - מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז תל אביב נגד טימור דנילוב (עציר) - נוכח

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 40995-11-21 מדינת ישראל נ' דנילוב(עציר)

לפני המאשימה	כבוד השופט בכיר ירון לוי מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז תל אביב באמצעות ב"כ עו"ד צופיה טייץ נגד
הנאשם	טימור דנילוב (עציר) - נוכח באמצעות היועדות חזותית ע"י ב"כ עו"ד מירי פרידמן

גזר דין

פתח דבר

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. נסיבות העבירה פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ואין צורך לחזור עליהן. יאמר בתמצית, שהנאשם הורשע בכך שבצוותא חדא עם אחר, שזהותו אינה ידועה, שדד באלימות קשה את המתלונן שהועסק כשליחו של חלפן כספים. הנאשם והאחר עצרו את המתלונן זמן קצר לאחר שיצא מהבנק ובעת שהיה רכוב על גבי קטנוע. הנאשם לפת את המתלונן, הפילו אל הארץ, היכה אותו ובעט בו, בעוד שהאחר חיפש ואיתר על גבי האופנוע את התיק ובו הכספים שנשא המתלונן. הנאשם והאחר נמלטו מהמקום עם התיק ובו ₪ 750,000 ו-19,800\$ במזומן.

טענות הצדדים

טענות ב"כ המאשימה

3. בשים לב לחומרת המעשים ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים, עתרה ב"כ המאשימה, עו"ד צופיה טייץ, לקבוע כי מתחם הענישה בעניינו של הנאשם נע בין 5 ל-8 שנות מאסר בפועל. ב"כ המאשימה עתרה כי

בית המשפט יגזור על הנאשם עונש מאסר בשליש העליון של מתחם הענישה, לצד מאסר מותנה ופיצוי לנפגעי העבירה, ברף המקסימאלי המותר בחוק.

4. ב"כ המאשימה נימקה עתירתה העונשית בנימוקים הבאים: האלימות החמורה שהפעיל הנאשם כלפי המתלונן; השוד בוצע בצוותא חדא עם אחר והצריך תכנון מקדים; סכום הכסף המשמעותי ביותר שנשדד ואשר לא נתפס; הנזקים הקשים שנגרמו לנפגעי העבירה - למתלונן שהותקף ונשדד ולבעל משרד חלפנות הכספים (להלן: "**בעלי המשרד**") שהכסף שנשדד היה בבעלותו (כפי שעולה מעדויות המתלונן ובעלי המשרד, ומתצהיר נפגע עבירה מטעמו של האחרון - **עת/1**); עברו הפלילי המשמעותי של הנאשם, לרבות בעבירות אלימות ורכוש, אף מהעת האחרונה, בגינו ריצה הנאשם עונשי מאסר ממושכים ואשר מלמד על חוסר מוראו מהחוק.

ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה שאין ליתן משקל לקולה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובמיוחד למצבו הרפואי והמשפחתי, שכן בשתי הרשעותיו האחרונות הקל בית המשפט עם הנאשם בשל נסיבות אלה ואילו הנאשם לא הורתע והוסיף לבצע עבירות, למרות אותן נסיבות אישיות.

טענות ההגנה

5. הסניגורית המלומדת, עו"ד מירי פרידמן, עתרה כי בית המשפט יעמיד את מתחם הענישה בעניינו של הנאשם על 6 עד 28 חודשי מאסר, ויסתפק בגזירת עונש מאסר שמשכו כימי מעצרו של הנאשם.

הסניגורית נימקה עתירתה העונשית בנימוקים הבאים: משלא הוכח פוזיטיבית אחרת יש להתייחס אל השוד כאירוע ספונטאני וחד פעמי; רף האלימות שהופעל היה נמוך; לא נגרמו למתלונן נזקים פיזיים כתוצאה מהשוד; אין מקום לקשור את נזקיו העקיפים של בעלי המשרד אל השוד, שכן כפי שעלה מעדותו לנזקים אלה סיבות נוספות; עברו הפלילי של הנאשם, ברובו, ישן מאד; נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובמיוחד היותו אב ל-5 ילדים שאחד מהם נפגע לאחרונה בתאונה (**עה/5**); קשייו הכלכליים של הנאשם (**עה/5**); מצבו הרפואי של הנאשם שסובל מנכות כתוצאה מתאונת דרכים שעבר בשנת 2015 (ראו אסופת מסמכים רפואיים **עה/4**).

דברו האחרון של הנאשם

6. בדברו האחרון מסר הנאשם "**לא שדדתי אף אחד, לא פגעתי באף אחד. אמרו עלי שקרים**" (פרוטוקול, בעמ' 738).

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

7. ב"כ הצדדים אינם חולקים על-כך שכלל מעשי הנאשם עולים כדי אירוע אחד, בהתאם לסעיף 40יג לחוק (ראו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

8. הערכים החברתיים המוגנים העומדים בבסיס העבירות שבהן הורשע הנאשם הם: ההגנה על שלמות גופו, בטחוננו, כבודו, וחירותו של המתלונן; זכות הקניין של בעל הרכוש הנשדד; וביטחון הציבור לנהל חיו במרחב הציבורי ללא מורא ופחד (ע"פ 1127/13 גברזגי נ' מדינת ישראל (15.1.2014), פסקה 30 לפסק דינו של השופט ג'ובראן). בית המשפט העליון עמד בפסיקתו על חומרתה המיוחדת של עבירת השוד, הטומנת בחובה פגיעה קניינית לצד פגיעה כתוצאה מאלימות:

"עבירת השוד היא מן הותיקות שבעבירות הפליליות. מימי קדם ועד ימינו, רבו האנשים שערכו בינם לבין עצמם חשבון של סיכויי ההצלחה מול הסיכונים הכרוכים, ונענו לפיתוי הכספי הכרוך באירוע אלים קצר טווח. כנגד פיתוי זה, נאלצה כל חברה אנושית למצוא את הדרכים להיאבק נגד הפגיעה החמורה בה וביחידה. חומרתה של עבירה זו כלפי הפרט מורכבת משני נדבכים משתלבים. האחד, הפגיעה בקניינו של קורבן השוד, ובמקרה דן - פדיון עמל יומו של בעל עסק זעיר, המיועד לזון את בני ביתו. והשני, הממד הפוגעני, האלים והמאיים. גם אם יקבל קורבן השוד את כל רכושו בחזרה בלא פגע, לא במהרה יחלימו צלקותיו הנפשיות" (ע"פ 3907/10 נעאמנה נגד מדינת ישראל (23.3.2011), פס' 5).

9. פגיעת הנאשם בערכים המוגנים עוצמתית וחמורה.

המדובר בשוד שבוצע בצוותא חדא עם שותף, באופן המצביע על תכנון מוקדם, במהלך נסיעה בכביש, לאור יום, כשקורבן העבירה הוא שליח המוביל כספים לפרנסתו. בית המשפט העליון עמד לא פעם על החומרה המיוחדת הטמונה בהפעלת אלימות כלפי עובדים במקצועות מסוכנים, כגון נהגי מוניות, עובדי לילה ושליחים, שעבודתם הופכת אותם ל"טרף קל" וחושפת אותם לפגיעה ולאלימות מפני חורשי רעה הפוגעים בהם למטרות בצע כסף (ראו: ע"פ 475/20 סורני נ' מדינת ישראל (13.7.2022); ע"פ 1167/21 חוג'יראת נ' מדינת ישראל, (31.5.2021)).

10. מאפיין חמורה נוסף במעשי הנאשם כרוך באלימות המשמעותית שהפעיל כלפי המתלונן והנזק שגרם למתלונן כתוצאה מהשוד. במהלך השוד הכה הנאשם את המתלונן מכות קשות עד שהאחרון לא הצליח להשמיע ולו קול צעקה. המתלונן תיאר בעדותו כיצד נלפת ללא יכולת לזוז, כיצד נחסם שדה ראייתו והוא הופל בכוח ורותק ארצה. המתלונן חש בבעיטות עזות חוזרות ונשנות לאזור בית החזה, שנועדו, להבנתו, למנוע ממנו לצעוק ולקרוא לעזרה. משקפי הראיה של המתלונן וקסדת האופנוע שלו נשברו (פרוטוקול בעמ' 72-76, 102, 110). אמנם, הנאשם שדד את המתלונן ללא שימוש בנשק, ולא נגרמו למתלונן נזקים פיזיים כתוצאה מהתקיפה, אך עצמת האלימות שהפעיל הנאשם כלפי הנאשם הייתה חמורה ובעלת פוטנציאל נזק גופני בלתי מבוטל שלא ניתן להתעלם ממנו. המתלונן הוסיף ותיאר בעדותו שבעקבות האירוע איבד את עבודתו ושכיום אינו חש ביטחון והוא אינו מסוגל לעבוד עוד כשליח. המתלונן תיאר את נזקיו כחלק מעדותו, בשלב שמיעת הראיות. בשלב הטיעונים לעונש, שהתקיים במהלכה של מלחמת חרבות ברזל, עסק המתלונן, המשמש כמתנדב זק"א, בפעילות התנדבותית בדרום הארץ ולא היה באפשרותו

להגיע למתן עדות. מהימנות ומשקל דברי המתלונן ביחס לנזק שנגרם לו משמעותיים במיוחד לאור העובדה שנאמרו במהלך תיאור השתלשלות פרטי האירוע בשלב שמיעת הראיות, כ"משיח לפי תומו" להבדיל מעדות הממוקדת בנזקי תוצאות האירוע.

11. מאפיין חומרה משמעותי במעשי הנאשם מצוי בסכום הכסף הגבוה ששדד, כ-850,000 ₪, ואשר לא הושב. גובה הסכום מלמד על תעוזה, עזות מצח וזלזול עמוק בחוק אשר ראוי כי יקבלו ביטוי בענישה משמעותית ומרתיעה.

יוטעם כי מעדות בעלי המשרד ומתצהיר נפגע העבירה בעניינו עולה בבירור הנזק החמור שנגרם לו כתוצאה מגניבת הכספים (ע/1).

12. לבסוף, מעבר לפגיעה הפיזית בשלומו, בגופו של המתלונן וברכושו של בעלי המשרד, לא ניתן להתעלם מהפגיעה החמורה בביטחון הציבור ובשלוות נפשו כתוצאה ממעשי הנאשם. יפים לעניין זה דברי כב' השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 6862/13 חנ'אזי נ' מדינת ישראל, פס' 9 (7.7.14):

"עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הציפיות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת".

מדיניות הענישה הנוהגת

13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה, בין היתר, מהפסיקה שהוגשה על ידי באי כוח הצדדים, מלמדת שבתי המשפט נוהגים לגזור, בנסיבות דומות, עונשי מאסר ממושכים, לתקופות משתנות, והכל בהתאם לנסיבות הקונקרטיות:

א. כך, בע"פ 3503/16 מדינת ישראל נ' נמיר (5.12.2016) הותיר בית המשפט העליון על כנו עונש 42 חודשי מאסר בפועל שגזר על המשיב בית המשפט המחוזי, לאחר שקבע כי מתחם הענישה בעניינו הנע בין 36 ל-48 חודשי מאסר.

המשיב שדד כ-150,000 ₪ מחלפן כספים תוך הכאתו בראשו באמצעות אלה ופציעתו. בית המשפט העליון קבע כי מלכתחילה היה מקום לערעור המדינה בעניין קולת העונש, שכן עונש המאסר שנגזר על המשיב אינו משקף את מלוא חומרת מעשיו ותוצאותיהם. אך בשל הרשעת המשיב בעבירה נוספת והשתת שנתיים מאסר בעניינה, לא הוחמר עונש המאסר. עם זאת, המשיב חויב בפיצוי המתלונן בסך 150,000 ₪.

עצמת האלימות במקרה זה חמורה מעט מעצמת האלימות בעניינו בשל השימוש באלה. עם זאת, יוטעם כי עצמת האלימות שהפעיל הנאשם על המתלונן דנן, הגם שתוך שימוש בידיו וברגליו ולא באמצעות אלה, הייתה חמורה. בנוסף, בעוד שהמשיב פעל לבדו, הנאשם שדד את המתלונן בצוותא חדא עם אחר.

ב. בע"פ 163/23 **טקלה נ' מדינת ישראל** (15.6.2023) הותיר בית המשפט על כנו עונש של 42 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, שגזר על המערער בית המשפט המחוזי, בגין הרשעתו בשתי עבירות שוד בנסיבות מחמירות. בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם הענישה בעניינו של המערער על 42 עד 68 חודשי מאסר. המערער שדד סך כולל של כ-5,000 ₪ מחנות "yellow" ופיצוציה, תוך שהוא מאיים על הקופאי בחנות באמצעות סכין. עונשו של המערער נקבע בתחתית המתחם בשים לב לעברו הנקי, גילו הצעיר ונסיבות חייו הקשות.

בשונה מעניינו, המערער הורשע בשני מקרי שוד, תוך איום בנשק קר בעל פוטנציאל נזק משמעותי ביותר. לעומתו, הנאשם אמנם לא השתמש בנשק, אך לא ניתן להתעלם מהנזק הממשי שגרם למתלונן, ומפוטנציאל הנזק, של הבעיטות העוצמתיות שבעט בנאשם בבית החזה. כמו כן, הנזק הכלכלי כתוצאה מהשוד בעניינו חמור עשרות מונים מהנזק בעניינו של המערער. לבסוף, בשונה מהמערער, שהודה בהזדמנות הראשונה והיה בעל עבר נקי, הנאשם ניהל הליך הוכחות והוא בעל עבר פלילי משמעותי.

ג. בע"פ 5430/16 **אפשטיין נ' מדינת ישראל** (1.8.2017) קיבל בית המשפט העליון את הערעור על חומרת העונש והעמיד את ענשו של המערער על 8 שנות מאסר בפועל, חלף 9 שנות מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי, לצד 24 חודשי מאסר מותנה ופיצויים למתלונן בסך 280,000 ₪. עוד נקבע כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של המערער נע בין 6 ל-9 שנות מאסר.

המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע שוד בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, פגיעה בנסיבות מחמירות והשמדת ראיה. המערער ובנו קשרו קשר לביצוע שוד במשרד נסיעות. לשם כך, הגיעו השניים בחצות הליל למשרד הנסיעות, כשהם רכובים על גבי אופניים חשמליים. המערער נכנס למשרד כשסכין בידו ולראשו קפוצ'ון, בעוד בנו ממתין בחוץ, ניגש למתלונן, כיוון לעברו את הסכין וצעק לו שימסור לו את הכסף. המערער הבחין בתיק מסמכים וכשהשיב לו המתלונן שאין לו כסף, חתך אותו בצווארו ובפניו באמצעות הסכין, וכשהמתלונן התנגד ואחז בתיק חתך אותו המערער בידו ונמלט מן המקום עם התיק ובו למעלה מחצי מיליון ₪. המערער ובנו נמלטו מן המקום על גבי האופניים, בעוד המתלונן ועוברי אורח אחרים דולקים אחריהם. במהלך מנוסתם חצו השניים צומת באור אדום, התנגשו בכלי רכב, נפלו ועלו שוב על אופניהם. בסמוך לאחר מכן, שרפו מסמכים שהיו בתיק ופריטי לבוש ונטשו את האופניים. כתוצאה מהשוד המתלונן סבל מחתכים בצווארו, בפניו ובידו, פונה לבית חולים ונזקק לתפרים.

מקרה זה חמור משמעותית מעניינו שכן המערער השתמש בסכין ופצע את המתלונן באופן שהצריך טיפול רפואי. בנוסף, המערער הורשע בעבירות קשירת קשר והשמדת ראיה שלא יוחסו לנאשם בעניינו. כמו כן, למערער עבר פלילי נכבד, אף בהשוואה לנאשם.

בדומה לעניינו, שדד המערער סכום כסף משמעותי ביותר, שלא הושב לנפגע העבירה.

ד. בע"פ 1698/16 **דמלאו נ' מדינת ישראל** (8.11.2016) אישר בית המשפט העליון עונש של 48 חודשי מאסר בפועל שגזר על המערער בית המשפט המחוזי, לצד רכיבי ענישה נוספים, לאחר שהעמיד את מתחם הענישה בעניינו על 3 עד 5 שנות מאסר.

המערער הורשע בכך שתקף נהג מונית במטרה לשדוד את כספו, היכה אותו, עקר את המונה והדיבורית מהמונית והשליכם על הנהג. במעשים אלה גרם המערער למתלונן שפשוף ברגלו השמאלית ונזק נפשי.

נסיבות השוד בעניינו של הנאשם חמורות מעניינו של המערער. בשונה מעניינו, המערער ביצע את המעשים לבדו. בנוסף, הנזק הכלכלי שנגרם בעקבות שוד המערער נמוך עשרות מונים מהנזק הכלכלי בעניינו. מנגד, בדומה לעניינו, רמת האלימות הפיזית שהפעיל המערער הייתה משמעותית. עוד בדומה לעניינו, למערער עבר פלילי עשיר, המערער לא נטל אחריות למעשיו וניהל הליך הוכחות.

14. קראתי בעיון את מכלול הפסיקה שהגישו ב"כ המאשימה והסניגורית, לרבות פסקי הדין שנסיבותיהם - בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות לרבות הנזק שנגרם כתוצאה מהשוד, מועד מתן פסק הדין, מאפייני נפגעי העבירה, מיהות הפוגע, או חומרת העבירות בהן הורשעו הנאשמים - קרובות פחות לעניינו (פסקי הדין נוספים שהגישה המאשימה: ע"פ 5642/20 סובח נ' מדינת ישראל (6.1.2021); ע"פ 5928/14 אורן נ' מדינת ישראל (13.5.2015); ת"פ (חי') 56371-03-22 מדינת ישראל נ' בסטי (8.2.2023). פסקי הדין שהגישה ההגנה: ע"פ 772/13 יחיא נ' מדינת ישראל (29.6.2014); ע"פ 5942/13 מג'ד נ' מדינת ישראל (10.2.2014); ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל (4.4.2013); ע"פ 936/14 אברהם נ' מדינת ישראל (31.8.2014); ע"פ 2849/13 מדינת ישראל נ' טגבה (13.8.2013); ת"פ (ב"ש) 49653-04-17 מדינת ישראל נ' גופמן (7.8.2019); ת"פ 10455-06-14 מדינת ישראל נ' אלמנך (12.1.2015); ת"פ (תל אביב-יפו) 48109-03-19 מדינת ישראל נ' ערער (24.9.2019)).

15. לאור כל האמור לעיל, בשים לב לערכים החברתיים המוגנים ולעוצמת הפגיעה בהם, תוך מתן משקל למכלול נסיבות האירוע, ובהתאם למדיניות הענידה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם באירוע זה נע בין 42 ל-66 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש ההולם בתוך המתחם

16. במקרה דנן איני מוצא הצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם. לא לחומרה, בגין הגנה על שלום הציבור, ולא לקולא, בשל שיקולי שיקום.

17. בגזירת העונש במסגרת המתחם יינתן משקל למכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם.

הנאשם, יליד 1977. לנאשם עבר פלילי לא מבוטל, בעברו שבע הרשעות קודמות, בעבירות רכוש ואלימות, בגין חלקן אף ריצה מאסרים ממושכים. שתי העבירות האחרונות מן השנים 2019 ו-2020, יתר העבירות בוצעו לפני למעלה מ-17 שנים (ע"פ 2, ע"פ 3, ע"פ 3).

18. הנאשם ניהל את משפטו, ולא ביטא בשלב כלשהו של ההליך, אף לאחר מתן הכרעת הדין, נטילת אחריות או חרטה על מעשיו, כפי שעולה אף מדברו האחרון. מובן שזכותו של הנאשם לטעון לחפותו, אך הוא אינו

זכאי להקלה המגיעה לנאשם שהודה ונטל אחריות.

19. משקל הולם לקולה יינתן למצבו הכלכלי של הנאשם ולנזק שיגרם למשפחתו, בהם חמשת ילדיו, שניים מהם קטינים, כתוצאה ממאסרו (ע/5). עוד יינתן משקל הולם לקולה למצבו הבריאותי של הנאשם, הסובל מנכות בקרסול עקב תאונת דרכים (ע/4). הכל, בשים לב לכך שנסיבותיו הרפואיות לא מנעו מהנאשם את ביצוע השוד, תוך הפעלת אלימות קשה ובעיטות במתלונן.

סוף דבר

20. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, כמפורט לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 60 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 8.11.2021. לא תנוכה התקופה שבה ריצה עונש מאסר בן 7 חודשים בגין הרשעתו בת"פ 11628-03-20.

ב. 18 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת שוד או עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר מותנים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצויים לנפגעי העבירה לפי הפירוט הבא:

למתלונן שנשדד על ידי הנאשם בסך 50,000 ₪.

לנפגע העבירה, בעלי המשרד 100,000 ₪.

הפיצויים יופקדו בקופת בית המשפט לא יאוחר מיום 1.1.2024.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

**ניתן היום, י"ח חשוון תשפ"ד, 02
נובמבר 2023, במעמד הצדדים.
ירון לוי, שופט בכיר**